

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 160/2010-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. apríla 2010 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. P. M., Č., zastúpeného advokátom JUDr. J. P., Č., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky prípisom prokurátora Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. HPt 19/08-76 z 25. januára 2010, ktorým vybavil jeho opakovaný podnet z 10. septembra 2009, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. P. M. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. marca 2010 doručená sťažnosť Ing. P. M., Č. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. J. P., Č., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) prípisom prokurátora Generálnej

prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) č. k. HPt 19/08-76 z 25. januára 2010, ktorým vybavil jeho opakovaný podnet z 10. septembra 2009.

Zo sťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva, že sťažovateľ „27. 09. 2005... podal na Generálnu prokuratúru SR trestné oznámenie na prešetrenie dôvodného podozrenia zo spáchania trestnej činnosti, v ktorom... medziinými skutočnosťami oznámil skutočnosti, podľa ktorých príslušník Slovenskej informačnej služby... v mene SIS vyhotovil písomnosť, ktorú predložil v konaní pred súdom, v ktorom... vystupoval ako navrhovateľ voči SIS, a v ktorej... zámerne uviedol nepravdivé skutočnosti“. Podľa sťažovateľa týmto konaním bola ohrozená jeho vážnosť a vierohodnosť pred súdom a sťažovateľ bol poškodený v spore v súvislosti so zamestnaním.

Zo sťažnosti ďalej vyplýva: „Prokurátor Vojenskej obvodnej prokuratúry Bratislava uznesením OPn 462/07 zo dňa 19. októbra 2007 odmietol... oznámenie pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1. písm. a) Tr. zák., poškodzovania cudzích práv podľa § 209 Tr. zák. a ohovárania podľa § 206 Tr. zák. účinných do 31. 12. 2005 nakoľko nie je dôvod na začatie trestného stíhania.“

Proti uvedenému uzneseniu Vojenskej obvodnej prokuratúry Bratislava podal sťažovateľ 1. januára 2007 sťažnosť, o ktorej rozhodol prokurátor Vyššej vojenskej prokuratúry Trenčín uznesením č. k. Vn 188/07-2 z 29. novembra 2007 tak, že sťažnosť ako nedôvodnú zamietol.

Sťažovateľ ďalej v sťažnosti uvádza: „Podaním... 15. januára 2008 som podal proti uvedenému uzneseniu Vyššej vojenskej prokuratúry Trenčín podnet na Generálnu prokuratúru SR...“

Vedúci prokurátor vojenskej účasti Generálnej prokuratúry SR mi podaním HPt 24/07-101 zo dňa 5. marca 2008 oznámil, že zistil nedostatky v postupe a rozhodnutiach podriadených prokurátorov pri vybavovaní môjho trestného oznámenia a prikázal o veci znovu konať a rozhodnúť. V pokyne zo dňa 6. marca 2008 uložil

podriadeným prokurátorom preveriť niektoré konkrétne skutočnosti, ktorými som namietal dôvodnosť môjho trestného oznámenia...

Prokurátor Vojenskej obvodnej prokuratúry Bratislava uznesením OPn 462/07-176 zo dňa 15. decembra 2008 opätovne odmietol moje oznámenie nakoľko nie je dôvod na začatie trestného stíhania...

Proti uvedenému uzneseniu som podal sťažnosť... 02. 01. 2009...

Prokurátor Vyššej vojenskej prokuratúry Trenčín uznesením Vn 188/07-29 zo dňa 16. februára 2009 zamietol moju sťažnosť pretože ju považoval za nedôvodnú...

Podaním... 18. mája 2009 som podal proti uvedenému uzneseniu Vyššej vojenskej prokuratúry Trenčín podnet na Generálnu prokuratúru SR...

Vedúci prokurátor vojenskej účasti Generálnej prokuratúry SR mi podaním HPt 19/08-54 zo dňa 20. júla 2009 oznámil, že považuje rozhodnutie prokurátora za vecne i formálne správne a zákonné...

Podaním... 10. 9. 2009 som podal na Generálnu prokuratúru SR opakovaný podnet na preskúmanie uznesení Vojenskej obvodnej prokuratúry Bratislava uznesením OPn 462/07-176 zo dňa 15. decembra 2008 a Vyššej vojenskej prokuratúry Trenčín Vn 188/07-29 zo dňa 16. februára 2009. Opakovaný podnet som podal ako právny prostriedok nápravy upravený v ustanovení § 34 zák. č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre. Podal som ho na základe tých nových dôkazov a skutočností, ktoré neboli uvedené ako dôkazy a z nich vyplývajúce skutočnosti, ktoré by vo vyššieuvedených uzneseniach Vojenská obvodná prokuratúra Bratislava, Vyššia vojenská prokuratúra Trenčín alebo Generálna prokuratúra SR v oznámení zo dňa 20. júla 2009 vyhodnotili. Ide o skutočnosti, ktoré som zistil dňa 20. 8. 2009 po nazretí do vyšetrovacieho spisu, jeho utajovanej časti prílohy. Tieto nové dôkazy a skutočnosti predstavujú skutočnosti, z ktorých vyplýva jednoznačný záver o tom, že SIS vo vzťahu k mojej osobe po dlhú dobu vykonala množstvo rôznych právnych, organizačných, personálnych a iných úkonov, ktoré súviseli s činnosťou, ktorú som pre SIS vykonával a ktoré potvrdzovali pravdivosť môjho tvrdenia v trestnom oznámení...

Vedúci prokurátor vojenskej účasti Generálnej prokuratúry SR mi podaním HPt 19/08-76 zo dňa 25. januára 2010 oznámil, že môj opakovaný podnet ako nedôvodný odkladá. Uviedol, že v opakovanom podnete nie sú uvedené nijaké nové skutočnosti, ktoré by neboli vybavujúcemu prokurátorovi známe už v čase rozhodovania o prvom podnete.

Uviedol, že sa nijako nepotvrdilo, že by som dostal oprávnenie na podnikanie a súčasne na zotrvanie v služobnom pomere v SIS. “

Podľa sťažovateľa „Pre posúdenie toho, či... bol poškodený na ústavných právach, ktoré garantujú právo na spravodlivý súdny proces je podstatný záver, či príslušné orgány riadne a včas vyšetrili a vyslovili správny záver ku skutočnostiam, ktoré obsahuje...trestné oznámenie... prokurátor Generálnej prokuratúry nezobral do úvahy, že konkrétne dôkazy a skutočnosti, ktoré... uviedol v opakovanom podnete sú skutočnosti, ktoré doposiaľ neboli vyhodnotené spôsobom, ktorý predpokladá riadne súdne konanie, hoci ide o skutočnosti, ktoré majú podstatný a rozhodujúci význam pre posúdenie dôvodnosti... trestného oznámenia...

Sťažovateľ, ktorý si uplatňuje práva chránené aj trestným právom má právo, aby o jeho práve bolo konané a rozhodnuté v riadnom a spravodlivom konaní, v ktorom bude jeho vec riadne vyšetrená... nemožno považovať za riadne vyšetrenie veci v súlade s princípmi spravodlivého súdneho procesu, ak existuje extrémny protiklad medzi skutočnosťami, z ktorých vyplýva záver o oprávnenosti môjho konania a medzi ich vyhodnotením, prokurátorom, podľa ktorých som konal v rozpore s udeleným oprávnením, alebo bez neho. Z toho vyplýva moja námietka, že v dôsledku toho... vec, ktorá je podstatou... trestného oznámenia nebola riadne vyšetrená, lebo záver o neoprávnenosti môjho konania bol základom pre záver prokurátora o nedôvodnosti môjho trestného oznámenia. V dôsledku toho moja vec nebola dlhú dobu od roku 2005 doposiaľ riadne vyšetrená.“.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ žiada, aby ústavný súd rozhodol takto:

„Vedúci prokurátor vojenskej účasti Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky oznámením HPt 19/08-76 zo dňa 25. januára 2010, ktorým vybavil opakovaný podnet sťažovateľa porušil základné právo sťažovateľa podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Ukladá sa prokurátorovi vojenskej účasti Generálnej prokuratúry SR, aby o opakovanom podnete sťažovateľa znova konal a rozhodol.

Generálna prokuratúra Slovenskej republiky je povinná zaplatiť sťažovateľovi náhradu trov konania.“

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ktorými namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd upravených buď v ústave, alebo v medzinárodnej zmluve o ľudských právach, pokiaľ o ich ochrane nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnú neopodstatnenosť návrhu ide vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno

považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 124/03).

Základné právo na súdnu a inú právu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Takým orgánom môže byť aj generálna prokuratúra.

Podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu je súčasťou základného práva na inú právnú ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy aj právo dotknutej osoby požiadať o ochranu svojich práv príslušné orgány prokuratúry, či už prostredníctvom podnetu, alebo opakovaného podnetu (§ 31 ods. 2 a § 34 ods. 2 zákona o prokuratúre), pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť príslušných orgánov prokuratúry zákonom ustanoveným postupom sa takýmto podnetom (podaním) zaoberať a o jeho vybavení dotknutú osobu vyrozumieť. Súčasťou tohto práva dotknutej osoby nie je ale právo, aby príslušné orgány prokuratúry jej podnetu (podaniu) vyhovelí (m. m. I. ÚS 40/01, II. ÚS 168/03 a III. ÚS 133/06).

Sťažovateľ tvrdí, že postupom prokurátora generálnej prokuratúry pri vybavovaní jeho opakovaného podnetu došlo k porušeniu základného práva na inú právnú ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy tým, že prokurátor generálnej prokuratúry pri vybavovaní opakovaného podnetu nezobral do úvahy, že konkrétne dôkazy a skutočnosti uvedené v opakovanom podnete neboli vyhodnotené spôsobom, ktorý predpokladá riadne súdne konanie, hoci ide o skutočnosti, ktoré majú podstatný a rozhodujúci význam pre posúdenie dôvodnosti trestného oznámenia.

Sťažovateľ 27. septembra 2005 podal generálnej prokuratúre trestné oznámenie, v ktorom uviedol skutočnosti, ktoré podľa jeho názoru nasvedčovali, že došlo k spáchaniu trestného činu príslušníkom Slovenskej informačnej služby.

Ústavný súd už v rámci rozhodovacej činnosti v obdobných veciach uviedol, že právo na vznesenie obvinenia a trestné stíhanie inej osoby na základe podaného trestného oznámenia alebo na podanie obžaloby proti nej na súde prokurátorom nie je súčasťou základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (napr. II. ÚS 42/00, II. ÚS 238/02, III. ÚS 198/03). Oznamovateľ ani oznamovateľ, ktorý tvrdí, že je poškodený trestným činom, nemá ústavou zaručené základné právo, aby na podklade jeho trestného oznámenia bolo určité konanie kvalifikované ako trestný čin a vznesené obvinenie konkrétnej osobe. Posúdenie, či je dôvod na začatie trestného stíhania, alebo je potrebné prijať iné rozhodnutie v trestnom konaní, je vo výlučnej právomoci orgánov činných v trestnom konaní. Ústavnému súdu ako nezávislému súdnemu orgánu ochrany ústavnosti nepatrí preskúmavať ich rozhodnutia a postupy, pokiaľ namietané porušenie zákonnosti nemá súčasne za následok aj porušenie základného práva alebo slobody. Zo spisovej dokumentácie vyplynulo, že generálna prokuratúra sa vecou sťažovateľa zaoberala, jeho podnet riešila a zaslala mu vyrozumienie o spôsobe jeho vybavenia, čo ústavný súd považuje za ústavne akceptovateľný spôsob vybavenia jeho podnetu. Podľa stabilnej judikatúry ústavného súdu má sťažovateľ právo len na to, aby jeho oznámenia, opravné prostriedky, resp. podnety boli vybavené, a k tomu podľa obsahu sťažnosti a jej príloh došlo.

Ústavný súd už v tejto súvislosti uviedol (IV. ÚS 55/09), že vymedzenie trestného činu, stíhanie páchatel'a a jeho potrestanie je vecou vzťahu medzi štátom a páchatel'om trestného činu. Štát prostredníctvom svojich orgánov rozhoduje podľa pravidiel trestného konania o tom, či bol trestný čin spáchaný a kto ho spáchal. Účelom tohto procesu je prioritne osvedčenie tohto vzťahu medzi páchatel'om a štátom a ochrana celospoločenských hodnôt, a nie bezprostredná ochrana individuálnych subjektívnych hmotných práv oznamovateľa trestného činu.

Zákonnou povinnosťou generálnej prokuratúry bolo na opakovaný podnet sťažovateľa primeraným spôsobom reagovať. Túto povinnosť generálna prokuratúra splnila tým, že v liste č. k. HPt 19/08-76 z 25. januára 2010 zaujala stanovisko k námietkam sťažovateľa. Skutočnosť, že generálna prokuratúra nepostupovala v súlade s predstavami sťažovateľa, nemôže zakladať porušenie jeho základných práv.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. apríla 2010